

IPR –asiat puiteohjelmassa

Liisa Ewart
Lakimies, Tekes
4.9.2012

”Puiteohjelman IPR:t”

- Mistä oikein puhutaan?

■ Oikeudellinen aspekti

- Teollis- ja tekijänoikeudet
- Ehdot ja säännöt
- Sopimukset

■ Käytännöllinen aspekti

- Tietotaito
- Huolellisuus
- Tavoitteellisuus
- Luottamus ja kunnioitus

Avustussopimuksen artiklat II.26. – II.34. (+Luottamuksellisuus II.9.)

Osa C IMMATERIAALIOIKEUDET, KÄYTTÖ JA LEVITTÄMINEN

1 JAKSO – TULOSAINEISTO

- II.26. Omistus
- II.27. Omistusoikeuden siirto
- II.28. Tulosaineiston suojaaminen
- II.29. Käyttö
- II.30. Levittäminen

2 JAKSO – KÄYTTÖOIKEUDET

- II.31. Kohteena oleva tausta-aineisto
- II.32. Periaatteet
- II.33. Hankkeen toteuttamista varten tarvittavat käyttöoikeudet
- II.34. Käyttöä varten tarvittavat käyttöoikeudet

Konsortiosopimus – avustussopimuksen vaatimus

Erityisesti neuvoteltava ja kirjattava konsortiosopimukseen:

1. Projektin hallinto
2. Keskinäinen vastuu – työnjako
3. EU-rahoituksen jakautuminen
4. Salassapitoehdot
5. Immateriaalioikeudet
Tausta-aineisto
Tulokset
6. Hyödyntäminen ja julkaisut
7. Alilisensointi
8. Riitojen ratkaisumekanismi
9. Sovellettava laki

Omistus (II.26.)

- Rahoituksen saaja, jonka tekemästä työstä aikaansaatu
- Yhteisomistussuhde sopimuksenvarainen
 - Ellei sovittu, rinnakkaisten käyttöoikeuksien luovuttaminen sallittu
 - Ilmoitus
 - Kohtuullinen korvaus
- Pk-yritysten ja niiden toimialajärjestöjen erityisohjelman osalta erityissääntö
 - ”Transaction” – sopimuspakko tulosten siirrosta
 - Omistusoikeus yritykselle, käyttöoikeus T&K –suorittajalle
- Keksintöilmoitusmenettely!

Omistuksen siirto (II.27.)

- Velvoitteet koskien tulosten levittämistä, hyödyntämistä ja käyttöoikeuksia koskien siirrettävä mukana
- Ilmoitusvelvoite
 - Edellyttää reagointia
 - Ennakkosopimuksella poikkeusmahdollisuus

Tulosaineiston suojaaminen (II.28.)

1. Jos tulosaineistoa voidaan käyttää teollisissa tai kaupallisissa sovelluksissa, tulosaineiston omistajan on huolehdittava sen **riittävästä ja tehokkaasta suojaamisesta siten**, että tulosaineiston omistajan ja muiden rahoituksen saajien oikeutetut edut, erityisesti kaupalliset edut, otetaan asianmukaisesti huomioon.

Käyttö (II.29)

- Käyttö = hyödyntäminen
- Velvoite!!
- *Plan for use and dissemination*
- Käyttöä ja levittämistä koskeva suunnitelma

Levittäminen (II.30.)

- Velvoite
- Nopeusvaatimus
- Ilmoituskäytäntö

- Open access –julkaisu tulevaisuudessa (nyt SC 39)

- Huom!
 - IPR Guide sivu 14:
”Evidently, no dissemination at all may take place if it is intended to protect the foreground as a trade secret (i.e. confidential know-how).”

Avustussopimuksen artiklat II.26. – II.34. (+Luottamuksellisuus II.9.)

Osa C IMMATERIAALIOIKEUDET, KÄYTTÖ JA LEVITTÄMINEN

1 JAKSO – TULOSAINEISTO

II.26. Omistus

II.27. Omistusoikeuden siirto

II.28. Tulosaineiston suojaaminen

II.29. Käyttö

II.30. Levittäminen

2 JAKSO – **KÄYTTÖOIKEUDET**

II.31. Kohteena oleva tausta-aineisto

II.32. Periaatteet

II.33. Hankkeen toteuttamista varten tarvittavat käyttöoikeudet

II.34. Käyttöä varten tarvittavat käyttöoikeudet

Tausta-aineisto (II.31.)

- Kaikki tietotaito ja teknologia, joka on osallistujalla ennen projektin alkamista.
- Kaikki tietotaito ja teknologia, jonka osallistuja on hankkinut projektin ulkopuolella ja tuo sen projektiin.
- Sopimusvapaus (aika, laajuus, käyttö, alue)
 - Positiivinen lista = listaus projektin käyttöön luovutettavasta IP:stä
 - Negatiivinen lista = listaus niistä osista, jotka suljetaan pois positiiviselta listalta

Periaatteet (II.32.)

- Sopimusvapaus laaja
- Oikeus perustuu tarpeeseen ("*need*")
- Ei alilisensointioikeutta, ellei erikseen sovittu
- Osallistumisen päättymisen ei vaikuta velvoitteisiin
- Oikeuksista luopumismahdollisuus

- Kirjallinen vaatimus

Hankkeen toteuttamista varten tarvittavat käyttöoikeudet (II.33.)

- Pääsääntönä maksuttomuus, kun tarvitaan tutkimustyöhön
- Erikseen sovittavat korvaukset voivat olla joko rahallisia tai esimerkiksi teknologioiden ja laitteiden käyttömahdollisuuksia

Käyttöä varten tarvittavat käyttöoikeudet (II.34.)

- Velvoite luovutukseen vain, kun tarve olemassa oman tulosaineiston käyttöön
- Oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin tai
- Maksutta

- Ennakkoon ilmoitetut *liitännäisosallistujat*

- Pyynnöt: vuosi hankkeen tai osallistumisen päättymisestä, ellei toisin sovittu

- Muilta osin sopimusvapaus

PK-erityisohjelmassa erityisvaatimuksia

- Hakemuksessa suojaus- ja hyödyntämissuunnitelma
- Konsortiosopimus pakollinen sisältäen omistusoikeuden ja käyttöoikeuksien siirrot ("Transaction")
- Tutkimuslaitokselle *voidaan* sopia tutkimukselliset käyttöoikeudet kohtuullisin ehdoin tutkimustoimintaan

- Milloin pk-yritys tavallisessa collaboration –hankkeessa mukana, ei sillä oikeutta vaatia tuloksia omistukseensa

Kiitos!

Liisa Ewart

Lakimies

Oikeus- ja talousasioiden NCP

Liisa.Ewart@tekes.fi

Puh. 050 5577 738

Linkkejä & lisätietoa sopimuksista:

Checklist for a Consortium Agreement for FP7 projects ([hyperlink](#))

- ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/docs/fp7-consortium-agreement-checklist-2011v2_en.pdf

DESCA: The Simplified FP7 Model Consortium Agreement ([hyperlink](#))

- <http://www.desca-fp7.eu/latest-version-of-desca/>

EUTIn (ent. EU t&k -sihteeristön)julkaisu:

- Sopimukset EU:n seitsemännessä puiteohjelmassa ([hyperlinkki](#))
- http://www.tekes.fi/eu/fi/gateway/PTARGS_0_794_382_941_1992_43/http%3B/tekes-ali1%3B7087/publishedcontent/publish/eusite/fi_content/content_pages/palvelumme/julkaisut_ja_uutiskirje/7po_so_pimusopas.pdf
- IPR helpdesk:
- Konsortiosopimusten IMG4, EUCAR ja DESCAs esittelyt ja Fact Sheet ”How to deal with IP related clauses within Consortium Agreements” ([hyperlink](#))
- <http://www.iprhelpdesk.eu/node/33>
- Ilse Samoy and Bruno Lambrecht (eds.); Consortium Agreement for Research Projects; kustantaja intersentia; tilattavissa ([hyperlinkki](#))
- <http://www.intersentia.com/SearchDetail.aspx?bookid=102114>

Linkejä & lisätietoa IPR:stä puiteohjelmassa:

Komission julkaisu:

- Guide to Intellectual Property Rules ([hyperlink](#))
- ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/docs/ipr_en.pdf

IPR Helpdesk:

- Fact sheets – artikkeleita ja ohjeistuksia IP –asioista erillisinä sopimuksina ja sisällytettynä konsortiosopimukseen ([hyperlink](#))
- <http://www.ipr-helpdesk.org/library/fact-sheets>

IPR Helpdesk (www.ipr-helpdesk.org) tuottaa hyviä oppaita puiteohjelmahankkeisiin, esim:

- Guide for SMEs: Managing Intellectual Property in FP7 ([hyperlink](#))
- <http://www.ipr-helpdesk.org/sites/default/files/documents/SMEs%20Guide.pdf>